

1 Inledning

Följande dokument redovisar räddningstjänstens syn på placering av papperskorgar, sopkärl, containrar, samt andra skyddsåtgärder som kan vidtas ur brandspridningssynpunkt. Dokumentet är i huvudsak baserat på lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO), Boverkets byggregler (BBR) och riktlinjer från Brandskyddsföreningen. Genom att följa räddningstjänstens rekommendationer anser räddningstjänsten att skäligt brandskydd i enlighet med LSO uppfylls.

Notera att andra myndigheter, försäkringsbolag eller fastighetsägare kan rekommendera alternativt ställa krav som skiljer sig från räddningstjänstens rekommendationer.

1.1 Bakgrund och syfte

Det har blivit vanligare med bränder i sopkärl och soprum. Ofta anläggs bränder i containrar eller i annat brännbart material som förvaras utomhus i närheten av byggnader. Stor risk finns därmed att bränderna sprids till byggnaderna. Bränder uppstår även genom slarv med aska, cigaretterglöd eller självantändning i trasor med oljor eller bonvax. Dagens sopkärl i plast placeras ofta utomhus. Ett plastkärl som brinner under en utstickande takfot intill en brännbar fasad utgör en brandfara. Även ett tomt sopkärl brinner bra om det antänds. Vidtas några enkla åtgärder kan denna risk minska. Det handlar framförallt om att begränsa tillgängligheten till brännbart material och att ha säkerhetsavstånd mellan förvaringsplatser och byggnader.

1.2 Avgränsningar

Följande rekommendationer är inte tillämpliga på sopkärl, containrar och fristående soprum avsedda för brandfarlig- eller explosiv vara.

Avstånd för papperskorgar, sopkärl och containrar

1.3 Rekommenderade avstånd för papperskorgar

Typ av papperskorg	Avstånd till fasad	Avstånd till fönster/takfot
Monterad på stolpe	≥ 2 m	-
Monterad på obrännbar fasad	-	≥ 2 m i sidled och 3 m i höjddled

Undvik att montera papperskorgar på brännbar fasad.

1.4 Rekommenderade avstånd för sopkärl

Volym på sopkärl	Avstånd till fasad
max 370 liter	≥ 2 m
max 660 liter	≥ 3 m
över 660 liter	≥ 6 m
2 eller fler sopkärl	≥ 6 m

Avstånd mäts från den del av byggnaden som är närmast t.ex. takfot, skärmtak etc.

370 liter kärl

660 liter kärl

1.5 Rekommenderade avstånd för container

Typ av container	Avstånd till fasad
Täck och låst	0 m
Täckt	≥ 4 m
Öppen container	≥ 6 m

Avstånd mäts från den del av byggnaden som är närmast t.ex. takfot, skärmtak etc.

Täckt

Öppen

Avsteg

Avsteg från avstånden ovan kan göras i undantagsfall där byggnadens fasad och tak är utformade på ett sådant sätt att risk för brandspridning till byggnaden är liten. Faktorer som påverkar detta är ytterväggen och takets brandklass, fasadmaterial, taktäckning, avstånd till fönster, dörrar och ventilationsöppningar. Generellt kan säga att:

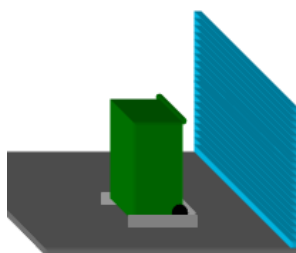
- Sopkärl upp till 660 liter kan placeras intill **obrännbar fasad med tät takfot utan fönster inom 4 meter.**
- Sopkärl med sammanlagd volym över 660 liter kan placeras intill **obrännbar fasad med tät takfot utan fönster inom 6 meter.**
- En helt sluten container, exempelvis komprimator som kan dockas mot port, behöver inget skyddsavstånd.
- Om sopkärl placeras i skärm där insidan är klädd i metall, stenull, gips eller minerit kan kärnen placeras intill fasad. Det kan finnas andra lösningar som ger liknande skydd som en skärm.

Goda råd

- Sopkärl ska placeras så att brand i kärlet inte kan spridas till fasad eller takfot. En byggnad som har en takfot endast tre meter från marken är extra utsatt.
- Sopkärl i plast bör i första hand placeras i speciella obrännbara sopskåp och i andra hand låsas fast på ett säkert avstånd från fasaden.
- En ram i obrännbart material för placering gör att sopkärlet inte riskerar att rulla och därmed hamna för nära fasaden. Dessutom hindrar en ram att smält plast rinner in mot fasaden vid en eventuell brand.
- Placera inte brännbart material på lastkaj eller omedelbart utanför en port.
- Vid hantering av sopor inomhus i fastighet får dessa inte förvaras i utrymningsväg.
- Risker för anlagd brand i sopkärl minskar om de förses med låsbygel.

Skärm

Ram

Lås

Fristående soprum

Skydd mot brandspridning från fristående soprum till närbelägen byggnad kan uppnås genom att tillämpa skyddsavstånd, brandavskiljning eller en kombination av dessa. Vid uppförande av fristående soprum vid närbelägen- eller intilliggande byggnad gäller Boverkets byggregler, BBR.

1.6 Fristående soprum och småhus

Avståndet mellan fristående soprum (komplementbyggnader¹) och småhus² kan vara mindre än 8 meter om de uppförs enligt tabell nedan (BBR 5:611).

Utförande av ena byggnadens motstående ³ yttervägg	Minsta inbördes avstånd
EI 30 (inkl. dörrar) utan fönsteröppningar	0 m
EI 30 (inkl. dörrar) med högst 1 m ² oklassad fönsterarea	2 m
EI 30 med högst 4 m ² oklassad fönsterarea	5 m
EI 30 utan begränsningar av oklassad fönsterarea	7 m

I BBR (5:6) undantas mindre komplementbyggnader, understigande 15 m², från ovan nämnda skyddsåtgärder. Räddningstjänstens rekommendationer är dock att alla soprum, även de mindre än 15 m² bör uppföras med samma krav som för större soprum med hänsyn till den stora brandrisken.

1.7 Fristående soprum och övriga byggnader

(BBR 5:61) Tillfredsställande skydd mot brandspridning från fristående soprum till övriga typer av närbelägna byggnader uppnås genom:

- 1) Avståndet mellan byggnaderna uppgår till minst 8 meter.
- 2) Genom att utföra motstående³ ytterväggar, inklusive fönster och dörrar, med en sammanlagd brandklass som motsvarar det högsta kravet för brandceller eller brandväggar i respektive byggnad. (Ex. EI 60 + EI 0, EI 30 + EI 30)

Ovan nämnda skyddsåtgärder gäller oavsett det fristående soppumets storlek. Det beror på att begreppet komplementbyggnad¹ endast kan förekomma i kombination med småhus².

Utöver ovanstående krav tillkommer

- 1) Krav på skydd mot brandspridning från intilliggande tak enligt BBR 5:536. Detta gäller för soprum som byggs kloss mot en annan byggnad (byggnaderna sitter ihop men avskiljs brandteknisk) och vars tak är beläget lägre än intilliggande byggnads tak
- 2) Krav på särskild taktäckning enligt BBR 5:62 för närbelägna byggnader. Detta gäller för soprum placerade mindre än 8 meter från annan byggnad än småhus

OBS! Andra myndigheter, försäkringsbolag eller fastighetsägare kan rekommendera, alternativt ställa krav på, längre avstånd än ovanstående rekommendationer från Räddningstjänsten.

¹ Som komplementbyggnad räknas byggnad som tillhör småhus ex. soprum. Småhuset utgör i detta fall huvudbyggnad. Det saknas en storleksmässig definition för när en komplementbyggnad ska betraktas som en huvudbyggnad. Detta får avgöras i relation till huvudbyggnadens storlek. Friliggande soprum som ligger intill andra typer av byggnader än småhus räknas inte som komplementbyggnad.

² Med småhus avses hus med högst 3 våningsplan ovan mark som innehåller högst 2 bostadslägenheter. Småhus kan vara fristående eller sammanbyggda i eller utan tomtgräns t.ex. radhus, parhus. Övriga bostadshus kallas flerbostadshus.

³ Ytterväggar kan anses vara motstående om direkt värmestrålning kan ske från den ena ytterväggen till den andra. Detta förutsätts kunna ske vinkelrätt och snett ut från väggen intill 135° vinkel från väggen.